

Svensk bilaga till *IATE Handbook*

Denna bilaga är ett tillägg till *IATE Handbook* [<https://iate.europa.eu/assets/handbook.pdf>] och innehåller för svenskan språkspecifika anvisningar för terminläggning och referensskrivning i Iate.

I. Termer – bestämd eller obestämd form?

1. Obestämd form

Grundprincipen för inläggning av termer i *Iate* är att obestämd form ska användas:

- inre marknad
- gemensam valuta
- gemensam jordbrukspolitik
- gemensam utrikes- och säkerhetspolitik
- europeiskt forskningsområde

Anm.: I löpande text skriver man ”den inre marknaden”, ”den gemensamma valutan” osv.

2. Bestämd form

Bestämd form används normalt i följande fall:

a) Beteckningar med tydlig namnkaraktär (normalt stor begynnelsebokstav)

b) Uttryck som i bestämd form entydigt refererar till en enda, viss företeelse (men som har liten begynnelsebokstav)

- euroområdet

c) Fördrag, lagar, konventioner etc. (normalt liten begynnelsebokstav, se *Anv.* 16.4)

fördraget om

- fördraget om Europeiska unionen
- det internationella fördraget om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk
- Lissabonfördraget
- EU-fördraget

protokollet om

- protokollet om artikel 17 i fördraget om Europeiska unionen
- det tredje tilläggsprotokollet
- det gemensamma protokollet rörande tillämpningen av Wienkonventionen och Pariskonventionen
- Montrealprotokollet

Undantag:

- protokoll nr 17
- protokoll utarbetat på grundval av [...]

lagen om

- lagen om regional utveckling
- den allmänna lagen om skydd för personuppgifter

avtalet om

- avtalet om gemenskapspatent
- det europeiska avtalet om arbetstidens förläggning
- Cotonouavtalet

Anm.: Ett undantag är ”europeiskt avtal” (generisk beteckning).

akten om

- akten om villkoren för [...]
- den europeiska enhetsakten

konventionen om

- konventionen om [...]
- den europeiska konventionen om [...]
- Luganokonventionen

d) Nätverk, system, program och initiativ (normalt liten begynnelsebokstav vid beskrivande benämningar, se *Anv.* 16.5)

- nätverket för företagssamverkan
- det europeiska nätverket för forskning om globala förändringar
- systemet för gemenskapens egna medel
- det europeiska systemet för överföring av studiemeriter
- det harmoniserade systemet
- forskningsprogrammet om världsklimatet
- det flerspråkiga informationsprogrammet
- initiativet för webbtillgänglighet
- det gemensamma teknikinitiativet för innovativa läkemedel

Anm.: Om *nätverk/system/program* föregås av bestämning sätts bestämd artikel ut.

e) Arbetsgrupper, kommittéer och utskott (normalt liten begynnelsebokstav, se *Anv.* 16.2)

- arbetsgruppen för Afrika
- särskilda arbetsgruppen för sysselsättning
- kommittén för tullpolitik
- särskilda jordbrukskommittén
- utskottet för sociala, humanitära och kulturella frågor
- finansiella utskottet

Anm.: Bestämd artikel sätts normalt inte ut i enlighet med *Anv.* 16.2

f) Organ, byråer, kontor, centrum, fonder och forum (stor begynnelsebokstav, se *Anv.* 16.1)

- Europeiska miljöbyrån
- Europeiska kemikaliemyndigheten
- Gemenskapens kontrollorgan för fiske
- Kontoret för Euratoms säkerhetskontroll
- Centrumet för företagsutveckling

Anm.: Bestämd artikel sätts inte ut i något fall eftersom versal begynnelsebokstav används.

II. Referenser

- Datum anges på samma sätt som vid referenser till EUT, t.ex. 24.1.2013.
- **Obs!** Länkar lagras antingen i URL-fältet eller via Eurlex-sökmodulen (se *IATE User Handbook*, avsnitten 12 och 13).

1. EU-källor

Anvisningarna och Publikationshandboken

- Att översätta unionsrättsakter – Anvisningar (april 2020), punkt ...
- Publikationshandboken, punkt ...

Interna dokumentnummer

Ett internt dokumentnummer bör inte användas som enda referens för den svenska termen, utan bara som ett komplement till en mer vederhäftig referens. Det får bara anges som referens om dokumentet ännu inte har antagits och bör så snart som möjligt ersättas med en hänvisning till en offentliggjord version av den antagna rättsakten eller annat dokument.

- Rådets dokument xxxxx
- COM-Internt dokument TREN-2014-1537-00-01 (Förslag till förordning om inrättande av ett program för hälsa och tillväxt, det tredje fleråriga programmet för EU-åtgärder på hälsoområdet för perioden 2014–2020)
- EP-Internt dokument xxxxx

Anm.: Det interna dokumentnumret ska skrivas ut liksom titeln, som ska sättas inom parentes. Ange i *Marks > Task > For update* att referensen ska uppdateras, skriv "Uppdatera referensen".

Offentliga registret över rådets handlingar

Om man hänvisar till ett dokument som finns i rådets offentliga register ska man ange rådets dokumentnummer och länka till registret.

- Förteckningen över rådets förberedande organ (dok. 5058/15)

Pressmeddelanden

Ange det datum då pressmeddelandet publicerades.

- Kommissionens pressmeddelande – *Bankkonton: Kommissionen vill göra bankkonton billigare, öppnare och tillgängliga för alla*, 8.5.2013

COM-dokument

Långa titlar kan med fördel förkortas. Lägg gärna till COM-nummer eftersom meddelanden till skillnad från rättsakter inte har något nummer i titeln:

- Meddelande från kommissionen ~~till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén~~ – *Långsiktig infrastrukturvision för och utanför Europa* [COM(2013) 711 final]

Anm.: Vid referens till ett förslag som ännu inte är antaget, ange i *Marks > Task > For update* att referensen ska uppdateras, skriv "Uppdatera referensen".

Rättsakter

Långa titlar kan med fördel förkortas. T.ex. kan institutionernas namn liksom datum för antagande tas bort. Det som alltid bör tas bort är "om ändring av", "om upphävande av", "Text av betydelse för EES" osv.:

- [Europaparlamentets och rådets d]Direktiv 2007/64/EG [av den 13 november 2007] om betaltjänster på den inre marknaden ~~och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG~~

Exempel:

Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden

eller

Direktiv 2007/64/EG om betaltjänster på den inre marknaden

Anm.: Institutionernas namn importeras automatiskt som versaler via Eurlex-sökmodulen. Ändra helst till gemener (via formatknappen "lower case")

Hänvisa gärna till artikel, i synnerhet om begreppet definieras eller förklaras närmare i den aktuella artikeln eller om termen används i en form som gör den svår att hitta.

Artikelhänvisningar anges efter rättsaktens namn:

- Direktiv 2000/76/EG om förbränning av avfall, art.3.5

Vid hänvisning till kommissionsbeslut skrivs beslutsnumret på samma sätt som i löpande text, dvs.

- Beslut 2008/691/EG om (...)

Anm.: Den beslutstitel som kommer upp via Eurlex-sökmodulen måste alltså redigeras.

Om du länkar till en konsoliderad version ange alltid ”(konsoliderad version)” efter titeln.

Rättsfallshänvisningar – domstolens avgöranden

- Domstolens dom (fjärde avdelningen) av den 27 februari 2014, A. H. van der Ham-Reijersen van Buuren mot College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, C-396/12, ECLI:EU:2014:98
- Domstolens dom av den 10 januari 2006, kommissionen/parlamentet och rådet, C178/03, ECLI:EU:C:2006:4, punkt 60

Anm.: Under 2014 införde Europeiska unionens domstol ett nytt system för hänvisning till rättspraxis som bygger på den s.k. ECLI-koden (European Case Law Identifier, se Anv. 6.9)

EU-fördrag har ett CELEX-nummer och kan därför läggas in via den Eurlex-sökmodul som finns i Iate (se *IATE Handbook* 13.2.3).

- Fördraget om Europeiska unionen (konsoliderad version), artikel X
- Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (konsoliderad version), artikel X
- Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa, artikel X,
- Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (konsoliderad version), artikel X
- Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom), artikel X

2. Elektroniska källor

För resurser som är direkt åtkomliga via internet anges webbadresser (men inte för t.ex. cd-rom och låsta databaser).

Webbsidor

Hänvisningar till webbsidor bör om möjligt utformas så att man har möjlighet att hitta det berörda dokumentet även om länken av någon anledning skulle brytas.

- Statens veterinärmedicinska anstalt, Rapport – *Riskbedömning av smittsamma sjukdomar hos vilt*
- Naturvårdsverket, namnet på sidan
- Computer Sweden, IDG, IT-ord, Ordlistan A-Ö

Större än-tecknet kan användas för att markera att det rör sig om klickbara menyalternativ:

- Tele 2 > Frågor och svar > Mobiltelefoni > Spärra mobilen

Tidningsartiklar på webben

Ange författarens namn (om ingen författare anges räcker tidningens namn), titeln, tidning, datum för publiceringen. Spara gärna artikelns titel i URL-fältet, så att den blir klickbar.

- Alestig, Peter, *Gretaeffekt i EU – går mot skärpta klimatkrav*, Svenska dagbladet (2020)

Elektroniska ordlistor

Artikelns namn behöver endast anges om den inte är identisk med termen. Om möjligt, länka direkt till den artikel eller den sida i ordlistan som innehåller den aktuella termen.

- Internationella elektrotekniska kommissionen, Electropedia (IEV-nr 811-21-02)
- Nationalencyklopedin (artikelns namn)
- Internationella järnvägsunionen, RailLexic 4 (2011)

När det gäller Rikstermbanken, hänvisa i första hand till ursprungskällan och länka därefter till termposten i Rikstermbanken.

- Svenska betongföreningen: Betongteknisk ordlista, 2012

Anm.: I engelska poster: Rikstermbanken (Sweden's national term bank)

Propositioner, utredningar (SOU) och liknande

- Regeringens proposition 2000/01:65, *Kemikaliestrategi för giftfri miljö*, s. 64
- SOU 2003:91, *Äldrepolitik för framtiden. 100 steg till trygghet och utveckling med en åldrande befolkning*. Bilagedel C, del 1: Vård och omsorg

- Läkemedelsverkets föreskrifter om säkerhetsövervakning av läkemedel (LVFS 2001:12)

När det gäller lagar, länka till Svensk författningssamling och ange SFS-numret, som består av årtal och löpnummer.

Exempel:

[Yrkestrafiklag \(1998:490\)](#)

Det går också bra att länka direkt till enskilda kapitel och paragrafer. Man lägger då till ett "#", "K" och kapitelnummer samt "P" och paragrafnummer i länken.

Exempel:

[Yrkestrafiklag \(1998:490\), kapitel 5, paragraf 3](#)

(länken skrivs: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/yrkestrafiklag-2012210_sfs-2012-210#K5P3)

Finska lagar och förordningar

Länka till Finlex.

Exempel:

[Vägtrafiklag \(2018/729\)](#)

Det går också bra att länka direkt till enskilda kapitel och paragrafer. Man lägger då till ett "#", "L" och kapitelnummer samt "P" och paragrafnummer i länken.

Exempel:

[Vägtrafiklag \(2018/729\), kapitel 2, paragraf 4](#)

(länken skrivs: <https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2018/20180729#L2P4>)

Om paragrafnumreringen i en lag är löpande från början till slut nämner man inte kapitlet. I lagar där paragrafnumreringen börjar på nytt i varje kapitel måste man alltid nämna kapitlet. Hänvisningsreglerna finns i Svenskt lagspråk i Finland

(<http://vnk.fi/julkaisukansio/2010/m0110-svenskt-lagsprak-i-finland/pdf/sv.pdf>)

3. Personer

Institutionernas terminologer

Om det är vi själva som är källan till termen, skriv t.ex.

- Council-SV (datum)
- COM-SV (datum)
- EP-SV (Europaparlamentets svenska termgrupp) (datum)

Om vi skriver en egen definition, skriv t.ex.

- Council-SV på grundval av + källan/källorna (datum)

Myndigheter, organisationer etc.

Dessa hänvisningar ska endast användas om myndigheten eller organisationen tillfrågats direkt om en term. Några exempel:

- Kungliga tekniska högskolan – KTH (datum)
- SEK Svensk elstandard (datum)
- Jordbruksverket (datum)
- Livsmedelsverket (datum)
- Sveriges riksbank (datum)

Om man känner till vilken enhet eller avdelning på myndigheten som har svarat på frågan är det bra att lägga till detta enligt följande: ”Läkemedelsverket, enheten för.....”

För termer som hittats på en webbplats används hänvisningar till webbsidor, se ovan.

4. Tryckta källor

Ange författarens namn, titeln (med kursiv stil), utgivande institution, utgåva (om det finns flera utgåvor), utgivningsår (inom parentes) samt ISBN.

- Cressy, Clive K. R., *Medicinsk och farmaceutisk ordbok*, English–Swedish, svensk–engelsk, Oxford Physicians and Publishers Ltd, sjunde upplagan (2005), ISBN 0-953879-22-4
- Danielsson, Bengt & Svensson, Uno, *Organisk-kemisk nomenklatur*, Apotekarsocieteten, andra upplagan (1998), ISBN 91-8627-478-3
- Engström, Einar, *Engelsk–svensk teknisk ordbok*, Tekniska ord AB, fjortonde upplagan (1997), ISBN 91-971372-9-4
- FARs engelska ordbok: svensk–engelsk/engelsk–svensk, FAR SRS förlag AB, 14:e uppdaterade upplagan (2011), ISBN 978-91-86245-43-6
- Lindskog, Bengt I., *Medicinsk terminologi*, Norstedts akademiska förlag (2008), ISBN 987-91-7227-557-7
- Lundh, Bengt & Györki, Iréne, *Bonniers medicinska ordbok*, Bonnier Fakta (1983), ISBN 91-34-50191-6
- Lundh, Bengt & Malmquist, Jörgen, *Medicinska Ord – Det medicinska språket: begrepp, definitioner, termer*, Studentlitteratur (2009), ISBN 978-91-44-05647-0
- Miall, Laurence Mackenzie m.fl., *Lexikon i kemi*, Liber förlag (1976), ISBN 91-40-03476-3

- Martinger, Sven, *Norstedts juridiska ordbok*, Norstedts juridikförlag (1991), ISBN 91-38-50072-8
- *Natur och Kulturs fransk–svenska fackordbok*, Bokförlaget Natur och Kultur (1986), ISBN 91-27-71348-3
- *Norstedts fackordböcker: Computing/Information technology, engelsk–svensk–engelsk*, Norstedts förlag (1989), ISBN 91-7113-007-1
- *Norstedts fackordböcker: Law, engelsk–svensk–engelsk*, Norstedts förlag (1989), ISBN 91-7113-008-X
- *Norstedts fackordböcker: Medicine, engelsk–svensk–engelsk*, Norstedts förlag (1992), ISBN 91-1-915392-9
- *Norstedts fackordböcker: Business, engelsk–svensk–engelsk*, Norstedts förlag (1995), ISBN 91-1-961042-4
- *Norstedts stora engelsk–svenska ordbok*, Norstedts förlag, tredje upplagan (2000), ISBN 91-7227-171-X
- Svenska språknämnden, *Svenskt språkbruk – Ordbok över konstruktioner och fraser*, Norstedts förlag (2011), ISBN 979-91-1-304356-2
- Karlsson, Britt & Karlsson, Per, *Ett vin blir till*, Carlsson Bokförlag (2009), ISBN 978-91-7331-270-7
- Catarina Hiort af Ornäs, *Munskänkarnas vinbok*, Forum, femte reviderade upplagan (2007), ISBN 978-91-37-12981-5
- Jancis Robinson, *Upptäck vinprovning*, Tukan förlag (2011), ISBN 978-91-7401-383-2